

BUDAPEST MINDENKIÉ

KARÁCSONY GERGELY FŐPOLGÁRMESTER-JELÖLT PROGRAMJA

*„Itt van a város, vagyunk lakói
Maradunk itt, neve is van: Budapest”*

Bereményi Géza

Budapest ma egy kettészakított város.

Az egyik oldalon ott vannak a kiváltságosok, akik a légkondis terepjárókból nem látják a mindennapi valóságot, akik elvesznek mindent, amire szükségük van, de nem adják meg a budapestieknek azt, ami jár. A kormány, amely fényűző rezidenciában trónol és onnan mint alattvalókra tekint le Budapest népére. A NER-oligarchák, a tiborcsozok és mézárások, akik számára minden talpalatnyi zöld csak beépítendő terület, és akik másként nem gondolnak Budapestre, mint fejős tehénre. Ez a kevesek Budapestje, a kiváltságosoké, akiket nem érdekli a budapestiek véleménye, lenézik őket.

A másik oldalon ott vannak a sokak, a budapestiek tömege, akik nap mint nap itt kelnek és fekszenek, itt élnek, dolgoznak, szeretnek és bosszankodnak ebben a sokszor eltiporni próbált, de csodás városban. A budapestiek, akik egyszerre magyarok és európaiak, akik ragaszkodnak a szabadságukhoz, a jogukhoz, hogy beleszóljanak a saját városuk alakításába. A budapestiek, akik kötődnek a Római-part fáihoz, a Városliget zöldjéhez és a Dunához, mert szeretik a zöldet, a természetet. A budapestiek, akik szolidárisak és tudják, a nélkülözőket nem üldözni kell, hanem segítő kezet nyújtani nekik.

A budapestiek, akik többen vannak és akik erősek.

Most mégis kismizmizettek lettünk saját városunkban, mert a hatalom ráteszi a kezét lassan mindenre. Mert nincs, aki azt mondaná, eddig és ne tovább, Budapesten a budapestiek érdeke a legfontosabb. Mert Budapestnek ma sajnos nem főpolgármestere van, hanem helytartója, aki csak egy báb a gazdája kezében.

De ennek vége. Vegyük vissza Budapestet!

Vegyük vissza, ami a miénk! Vegyük vissza a jogot, hogy törődhessünk a budapestiek életével, a budapestiek egészségével, a budapestiek otthonaival. Mert nekünk a budapestiekkel kell törődnünk. Elég már abból, hogy mit NEM tehet a főpolgármester, nekünk megoldásokra van szükségünk.

Vegyük vissza a döntés jogát! Vegyük vissza az önrendelkezésünket, a beleszólás jogát, hogy saját otthonunkban magunk dönthessünk arról, mi történjen ezzel a várossal.

És vegyük vissza a jövőnket! Vegyük vissza a tiszta levegőt, a fákat, a parkokat, amiket lassacskán mind elvesznek, és ha hagyjuk, mind lebetonoznak. Ez a kötelességünk, különben a gyerekeink már egy olyan városba fognak születni, ahol nem jó élni.

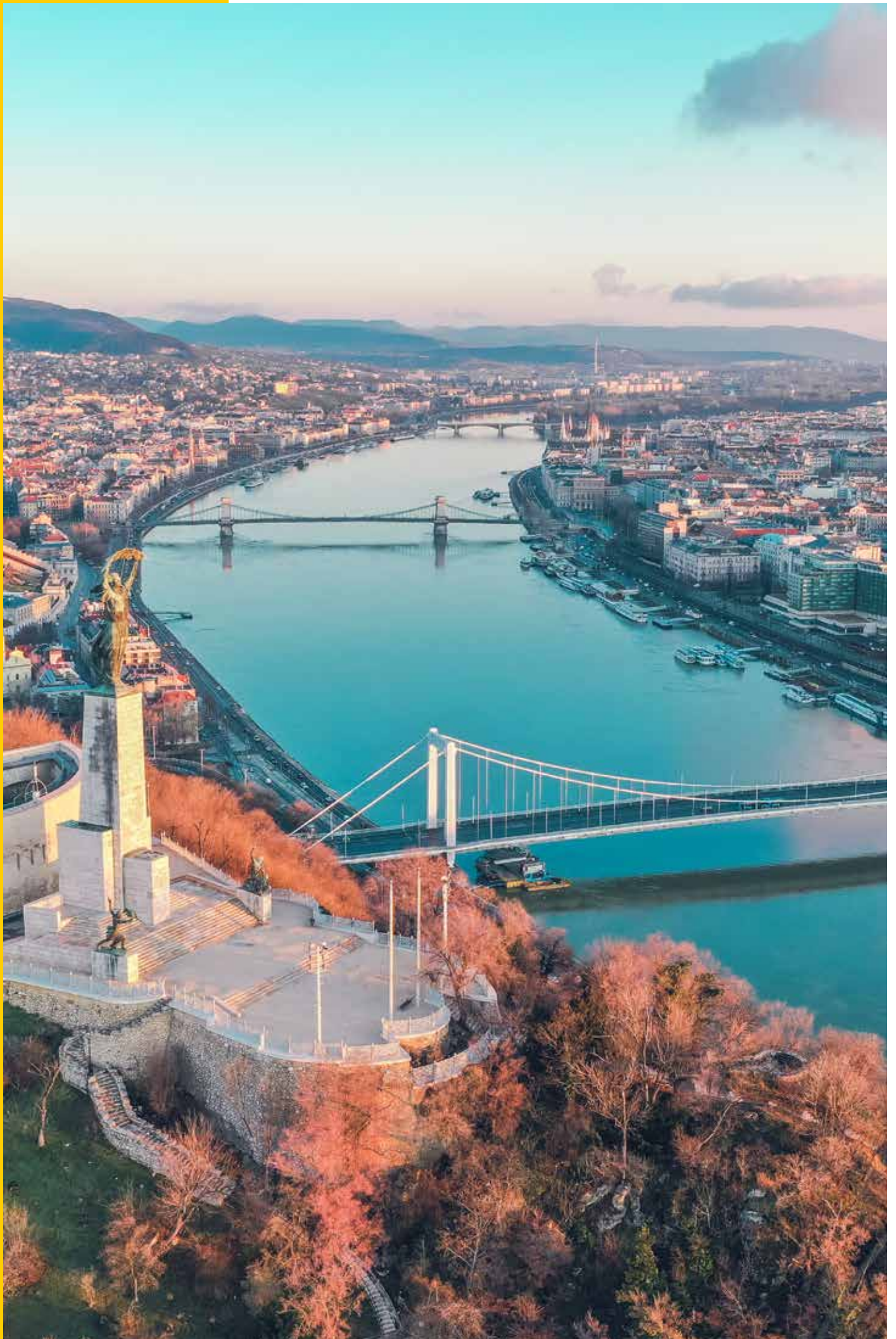
Vegyük vissza Budapestet, és végre csináljunk egy várost, ami mindenkié! Ami élő, élhető és emberközpontú. Ahol a döntéseket értünk hozzák és ahol minden budapesti érzi, hogy számít. Ahol kifogások helyett megoldásokat keresünk.

Ami zöld és felelős, ami a klímaválság kapcsán nem a homokba dugja a fejét, hanem vállalja feladatát és mindent megtesz a jövőnk védelme érdekében.

Ami szabad és európai, ami megmutatja hazánk helyét Európában, ami világítótorony lehet az elnyomás sötétjében.

Ami szolidáris és elfogadó, ami támogat, amikor szükség van rá és teret ad, ha a sokszínűségünkről van szó.

Ez a mi feladatunk. Megteremtteni a várost, amit minden budapesti otthonának érezhet. Mert Budapest mindenkié.

A PROGRAMRÓL

Ez a program a változás programja. Azokról az ügyekről szól elsősorban, ahol feltétlen változást kell elérnünk a városvezetés mai gyakorlatához képest. Ezek a legfontosabb tennivalóink. Sajnos a mai városvezetés sok szempontból fordítva ül a lovon, és tökéletesen rossz irányba viszi a várost. Itt azonnali cselekvésre van szükség, hogy megállítsuk a rombolást. Közlekedés, zöldterületek, városfejlesztés. Itt az ideje, hogy megérkezzünk a XXI. századba végre.

És itt az ideje, hogy Budapest vezetése végre felelősséget vállaljon a budapestiek számára valóban fontos ügyekben. Egészségügy, lakhatás, klímavédelem. Olyan ügyek, amelyek létezését is tagadja a városvezetés, mossa kezeit, neki ezzel dolga nincsen. Pedig szerintünk a főpolgármesternek minden, a budapestieket érintő ügyben van dolga. Ezekről szól ez a program.

Ez a program egy széleskörű együttműködés eredménye. Alapja az előválasztáson meghirdetett szakmai anyagom, de kiegészítettük fontos intézkedésekkel, amelyek korábban Horváth Csaba és az MSZP, Kálmán Olga és a DK, vagy Kerpel-Fronius Gábor és a Momentum programjában szerepeltek.

A program elején a Budapest Alkotmány áll. Ez az a közös minimum, amelynek elfogadására javaslatot teszünk majd az új közgyűlésben. Ezek a jövő Budapestjének alapjai: értékek és elvek, amelyek mentén Budapestet vezetjük majd.

A programot összesen tizenkét fejezet alkotja, amelyek a budapestiek három fő célja alá kerültek besorolásra:

• **VEGYÜK VISSZA, AMI A MIÉNK!**

A jelenlegi városvezetés úgy tesz a budapestieket érintő fontos ügyek kapcsán, mintha semmi köze nem volna hozzájuk. Egészségügy, lakhatás, szociális feladatok. Miközben az önkormányzat súlyos sápot fizet a NER fenntartásáért. Ennek vége, fordítsunk figyelmet és forrásokat a budapestiek számára fontos ügyekre!

• **VEGYÜK VISSZA A DÖNTÉS JOGÁT!**

A kormány és Budapest fideszes vezetése semmibe veszi a budapestiek véleményét, az itt élők érdekeit. Ezért lehet, hogy mindenről a fejünk fölött döntenek, ráadásul csupa olyan projektet erőltetnek Budapestre, amely az ő érdeküket szolgálja, a budapestiekét nem. Itt az idő, hogy Budapest a sarkára álljon.

• **VEGYÜK VISSZA A JÖVŐNKET!**

A klímaváltozás mára már nem ködös képzelgés vagy tudományos vita tárgya, hanem a velünk élő füllesztő valóság. A saját és gyermekeink életminősége, Budapest élhetősége múlik azon, hogy cselekszünk-e vagy tétlenül nézzük végig a klímakatasztrófa előrehaladtát.

Az egyes fejezetek tartalmazzák azokat az intézkedéseket, amelyeket az új városvezetés végrehajt majd Budapest érdekében. Emellett minden fejezetben található egy jó példa, amelyet már megvalósítottunk Budapest valamelyik kerületében.

TARTALOMJEGYZÉK

• BUDAPEST ALKOTMÁNY	6
• VEGYÜK VISSZA, AMI A MIÉNK!	8
• Egészségügy	10
• Lakhatás	12
• Szociális ügyek	14
• Esélyegyenlőség	16
• VEGYÜK VISSZA A DÖNTÉS JOGÁT!	18
• Átláthatóság	20
• Részvétel	22
• Városdiplomácia	24
• VEGYÜK VISSZA A JÖVŐNKET!	26
• Klímavédelem	28
• Városfejlesztés	30
• Közlekedés	32
• Zöldfelületek	34
• Közterek	36

BUDAPEST ALKOTMÁNY

A budapesti polgárok akaratából 2019. október 13-án létrejött új Fővárosi Közgyűlés Budapest Alkotmányt fogad el. Magyarországon 2010 után megszűnt az alkotmányos rend. A Fidesz alaptörvénye nem a politikai közösség közös értékeinek foglalatja, csupán a hatalom aktuális érdekeinek kifejeződése. A Budapest Alkotmánnyal a főváros megmutatja, hogy a politika nem az embereken való elvtelen uralkodás, hanem a közösség szolgálata világos és számonkérhető elvek mentén. Budapest legyen olyan, amilyen az ország lehetne. A Budapest Alkotmány kijelöli azokat az értékeket, amelyek mentén a főpolgármester, valamennyi kerületi polgármester és a Fővárosi Közgyűlés a munkáját végzi.

Preambulum

A főpolgármester, a kerületi polgármesterek és a Fővárosi Közgyűlés munkáját minden esetben a budapestiek érdekei határozzák meg. Ennek megfelelően a főpolgármester, a kerületi polgármesterek és a Fővárosi Közgyűlés felelősséget vállalnak a budapestieket érintő minden kérdésben.

Hiszünk abban, hogy minden döntést azoknak a körében kell meghozni, akikre a döntés vonatkozik. A fővárosi önkormányzat autonómiája szent és sérthetetlen, azt csorbítani nem, legfeljebb bővíteni lehet. Erősíteni kell az állampolgárok bevonását a döntésekbe.

Az önkormányzati választás olyan felhatalmazást ad Budapest főpolgármesterének és a kerületek polgármestereinek, amely biztosítja, hogy a kormány nem hozhat döntést a budapestiekről a budapestiek megkérdezése nélkül.

Közös értékeink

- 1.** Budapest mindannyiunk közös otthona, ahol nincsenek első és másodrangú állampolgárok. A város fellép az egyenlőtlenségek mérséklése és az emberek közötti egyenlő bánásmód érdekében.
- 2.** A főpolgármesternek, a kerületi polgármestereknek és a Fővárosi Közgyűlésnek nem üzleti vagy pártérdekeket, hanem az itt lakók érdekeit kell szolgálniuk.
- 3.** A lakhatást alapjognak tekintjük, a városnak mindent meg kell tennie a mindenki számára elérhető, megfizethető lakhatás érdekében. Fellépünk az elhelyezés nélküli kilakoltatások ellen. A hajléktalan embereket nem büntetni, hanem segíteni kell.
- 4.** Ki kell vennünk a részünket a klímaváltozás elleni küzdelemből, miközben alkalmazkodnunk kell a megváltozott éghajlati körülményekhez.
- 5.** Óvjuk a város épített és természeti örökségét, növeljük a zöldterületek mennyiségét és minőségét.
- 6.** Előnyben részesítjük a fenntartható közlekedési formákat, például a gyalogos, kerékpáros és közösségi közlekedést.
- 7.** Budapest 23 kerületből álló egység, amelyen belül biztosítani kell a külső és a belső kerületek egyenletes fejlődését.

8. Hiszünk a kulturális sokszínűségben, ezért egyaránt őrizzük a hagyományokat és ösztönözzük a város kultúrateremtő szerepét. Elutasítjuk a más kultúrájú emberek elleni gyűlöletkeltést.

9. A városlakók politikai részvétele nem merülhet ki abban, hogy megválasztják a képviselőiket. Minden jelentősebb döntés előtt ki kell kérni az érintettek véleményét, különös tekintettel a tervezett beruházásokra.

10. A városnak nyitottan, átláthatóan és korrupciótól mentesen kell működnie, ahol minden közérdekű adat és szerződés nyilvános, könnyen hozzáférhető.

Budapest a nemzet fővárosa

1. A fővárosiak és a más településen élők egyformán fontos polgárai a hazának, de Budapestnek kivételes felelősséget kell viselnie a nemzet jövője iránt.

2. Budapest a kelet-közép-európai régió egyik természetes központja és az európai nagyvárosok természetes szövetségese.

3. Budapest a budapestiek érdekeinek képviselőjeként épít partnerséget a mindenkori magyar kormánnyal és a Budapest környéki településekkel.

4. A központi költségvetés Budapestet érintő fejezeteiről a Fővárosi Közgyűlés is döntést hoz. A főpolgármester fenntartja a vétójogát a kormány budapesti fejlesztési terveivel kapcsolatban.

5. Budapest szolidaritást vállal a nemzet egészével, ez azonban nem járhat a budapestiek súlyos érdeksérelmével. Az itt keletkezett adóbevételekből a fővárosnak és a kerületek önkormányzatainak legalább annyi pénzt kell visszakapniuk, amennyiből az alapvető feladataikat és a legszükségesebb fejlesztéseiket el tudják végezni.

6. A fővárosi és a kerületi önkormányzatok saját bevételeivel kizárólag a helyi önkormányzat és képviselő-testület rendelkezhet, annak felhasználásába a kormány nem szólhat bele.

VEGYÜK VISSZA, AMI A MIÉNK!

Budapest mára egy kettészakított város lett. Kiszolgálja a kiváltságos kevesek gazdagodását, de közben fájóan keveset szán a budapestiek hétköznapijaira, a városi rendszerek működtetésére. A városvezetés eltolja magától a felelősséget, és azt mondja, nincsen dolga vele. Pedig mi azt gondoljuk, hogy a főpolgármesternek feladata minden olyan ügygel foglalkozni, amely a budapestiek életét érinti.

Budapesten évente több, mint 2000 ember hal meg légszennyezettséggel összefüggő megbetegedésben. Csupán 250 kilométerrel Budapesttól, Bécsben évekkel tovább élnek az emberek, a hazai halálozási statisztikák tragikus képet mutatnak európai összehasonlításban. A budapesti egészségügy évek óta mostohagyerek, miközben vidéken fontos felújítási programok indultak. Budapesten sajnós a beharangozott fejlesztések is csak a fideszes haverok gazdagodását szolgálják, ahelyett, hogy a budapestiek egészségén javítanának.

A tavalyi évben az egész világon Budapesten nőtték a leggyorsabban az ingatlanárak. Mára már lakhatási válságról beszélhetünk Budapesten, a lakáshoz jutás már nemcsak a nélkülözők körében, de egy középosztálybeli családnak is sokszor megoldhatatlan problémát okoz. A főpolgármesternek igenis van dolga a budapestiek lakhatásával, letörjük az albérltárak növekedését, a nonprofit lakásszektor hathatós növelésével megszüntetjük a lakhatási válságot Budapesten.

A kormány és Tarlós István milliószor mutatta már meg, hogy fittyet hány az elesettek és nélkülözők gondjaira. Hiába hazudták azt, hogy nem hagynak senkit az út szélén, nem a szegénységet, hanem a szegényeket üldözik. Nem a hajléktalanságot akarják megszüntetni, hanem a hajléktalan embereket.

Azzal, hogy visszavesszük Budapestet az oligarchák kezéből, és nem fogjuk többet megfizetni a NER által elvárt sápot, több fog jutni végre a budapestiek számára fontos ügyekre: egészségügyre, lakhatásra, szociális védőhálóra. Vegyük vissza, ami a miénk és fordítsuk a budapestiekre!

BEVEZETJÜK A TIBORCZ-ADÓT!

Visszaveszünk abból a rengeteg pénzből, amit a NER oligarchái elvettek Budapesttől és a budapestiektől. A nagyságrendileg félmilliárd forint értékű, többnyire Fidesz-közeli ingatlanokra új adót vetünk ki, az ebből befolyt pénzt szociális célokra fordítjuk.

Budapesten az egészségügy válságos helyzetben van. Az állami kézbe vont kórházak túlterheltek és tragikus állapotban vannak, a budapestiek sok hónapos várólistákkal és málló vakolattal találkoznak, és sokszor még a legalapvetőbb eszközök biztosítása is a páciensekre marad. Bár a kormány elvette Budapesttől a kórházait, így azok működésébe az önkormányzatoknak nincs beleszólásuk, az új fővárosi vezetés magára vállalja, hogy javítja a budapestiek egészségügyi ellátását. Ennek érdekében a kerületekkel együtt újjászervezzük és hatékonyra tesszük az egészségügyi alapellátást, azt a szolgáltatást, amellyel elsőként találkozik az ember, amikor megbetegszik.

Az egészségügy alapja a háziorvosi rendelők hálózata, valamint az erre épülő szakrendelések (ezek egy része szintén kerületi kezekben maradt). Ma sajnos ezek sem látják el feladatukat megfelelően Budapesten, hiszen a forráshiány, a betöltetlen állások magas száma és a szétaprózódottság miatt pazarlóan és túlterhelten működnek. Míg a jelenlegi városvezetés nem tekintette feladatának a budapesti egészségügy rendbehozatalát, mi megújítjuk a hétköznapiak részét képező alapellátást.

1. A kerületekkel együttműködve egységes keretrendszerbe alakítjuk az alapellátás átalakítására, hogy minden budapesti magas színvonalú egészségügyi alapellátásban részesüljön, függetlenül attól, hogy melyik kerületben lakik.

2. Az egységes ellátási rendszerhez egységes ügyfélszolgálati felületet is létesítünk, ahol minden budapesti tájékozódhat a számára elérhető szolgáltatásokról.

3. A háziorvoshiány oldására támogatjuk a csoportpraxisok létrehozását, amelyeknek szükség esetén újonnan létesített egészségházak adhatnak otthont.

Ezek az intézmények a háziorvosi szolgáltatás mellett képesek lesznek elvégezni az azt kiegészítő rutinfeladatokat is (pl. vérvétel, laborvizsgálatok, szűrővizsgálatok).

4. Az egészségházak alkalmasak lesznek a környéken élők számára fontos szolgáltatások, foglalkozások befogadására, pl. gyógytorna, fizioterápia, logopédia, de akár rendelési időn kívül ezek működhetnek fitnesssteremként is (a bevétellel az üzemeltetést segítve).

A jól működő alapellátásnak köszönhetően sokkal kevesebb betegnek lesz arra szüksége, hogy kórházi ellátásban részesüljön. Így közvetve javulhat a budapesti kórházak zsúfoltsága is, hiszen csökken a rájuk nehezedő nyomás. Javasolni fogjuk a háziorvosi ügyeletek rendszerének kórházakkal közösen végrehajtandó átszervezését, hiszen az ügyelet kórházban történő elhelyezésével csökken a teher a szintén katasztrofális állapotban lévő sürgősségi ellátáson is.

A kerületekre jellemző egyenlőtlenség egyik fontos pontja a diagnosztikai vizsgálatokhoz való hozzáférés lehetősége: amíg a baloldali vezetésű XIII. kerület például saját diagnosztikai központot alakított ki, ahol a helyiek hozzáférhetnek a szükséges vizsgálatokhoz, más kerületek lakosainak kórházi beutalókra van szüksége, így hosszú várólistákkal szembesülnek.

1. Támogatni fogjuk a kerületeket saját diagnosztikai berendezések (CT, MR) beszerzésében, méretüktől függően önállóan vagy más kerületekkel történő együttműködésben.

2. A főváros szükség esetén további diagnosztikai kapacitást biztosíthat más szolgáltatókkal való együttműködésben, azok felesleges kapacitásait kihasználva.

3. Emellett támogatjuk a lakossági szűrővizsgálatokat, hogy Budapesten ne kelljen senkinek megelőzhető betegségben idő előtt meghalnia.

Nemcsak az egészségügyi ellátás fejlesztésével, de a légszennyezés elleni fellépéssel, valamint az utcák és terek egészségfókuszú átalakításával is a budapestiek egészségét kívánjuk szolgálni. Ezekről bővebben olvashatsz a [Zöldfelületek](#) és a [Közterek](#) című fejezetekben.

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

CT és MR Diagnosztikai Centrum a XIII. kerületben

Csúcstechnológiájú CT- és MR-berendezéseket szerzett be a XIII. kerületi önkormányzat, amelyeket rövid várakozási időn belül, ingyen vehetnek igénybe a kerület lakosai. A gépeket az önkormányzat saját forrásból vásárolta meg és üzemelteti a kerületi lakosok megelégedésére.

Budapesten ma lakhatási válság van. A tavalyi évben az egész világon Budapesten nőttek leggyorsabban a lakhatás költségei, így a vagyonnal vagy magas jövedelemmel nem rendelkezők számára a lakáshoz jutás esélye teljesen ellehetetlenült. Ez a válság már nemcsak a szegényebb osztályokat érinti, hanem a középosztály tagjait is. Az önkormányzati vagy magánbérletben élők tömegei nem képesek önerőből fenntartani a lakhatásukat. A lakásfenntartási támogatást és a fővárosi rezsitámogatást megszüntették. A kormány kizárólag a lakástulajdon-szerzést támogatja, a CSOK a budapesti lakások mellett kizárólag a magasabb jövedelműek számára jelent segítséget. Mindennaposak az elhelyezés nélküli kilakoltatások.

Ma Budapesten a számunkra mintaértékű városokhoz (Bécs, Berlin) hasonlítva kifejezetten alacsony az önkormányzati tulajdonú vagy támogatott bérletlakások aránya. A jelenleg üresen álló lakások bevonásával és a nonprofit lakásépítések elindításával fokozatosan, a mai 4,6%-ról 10%-ra emeljük a szabályozott lakásbérleti szektor arányát Budapesten. Ezzel a magánpiacon is érezhető árcsökkenést érünk majd el.

1. Fővárosi bérletlakás-építési program indítása, valamint a közösségi célú nonprofit lakásépítések támogatása céljából létrehozuk az első Fővárosi Lakástársaságot. A Lakástársaság számára átadjuk azokat a telkeket, amelyeken a Társaság (EU-s támogatásokra is építve) a nonprofit lakásépítési programot megvalósíthatja.

2. A magántulajdonosok és a kerületi önkormányzatok számára is lehetőséget biztosítunk arra, hogy a jelenleg üresen álló lakások bérbeadását és kezelését a Lakástársaságon keresztül valósítsák meg. Így biztonságos és költségkímélő módon bérbeadhatóvá válnak ezek a lakások is – jelenlegi tulajdonosaik hasznára.

3. Megőrizzük a Főváros tulajdonában lévő lakásokat. Megújítjuk a lakásállomány mára teljesen elhanyagolt kezelését, karbantartását, bérbeadási rendszerét, fokozatosan felújítjuk a rossz állapotban lévő lakásokat.

4. Átfogó szabályozást vezetünk be, hogy a rövid távú, turisztikai célú bérbeadás (Airbnb) ne lehetetlenítse el a budapestiek lakhatását.

5. Budapesti Lakásügyi Tanácsot hozunk létre a bérleti viszonyok jogszerűségének biztosítására, a vitás helyzetek kezelésére, a kerületi jó gyakorlatok terjesztésére.

6. Fővárosi Lakásügyi Ombudsmant nevezünk ki, aki kivizsgálja a lakossági észrevételeket, panaszokat. Jelentéseit az illetékes városi szervezetek, testületek kötelesek lesznek meg tárgyalni és azokról dönteni.

7. Támogatjuk kollégiumok létesítését, legyen szó állami, egyetemi, önkormányzati vagy magáncélú beruházásról.

A lakhatás megoldásán túl is komoly terhet jelent egy lakás rezsijének fizetése. Olyan programot hirdetünk, amellyel egyszerre csökkenthetők a háztartások költségei és tehetőek zöldebbé ezek az ingatlanok.

1. Újraindítjuk a korábban leállított panelprogramot, a panellakások energetikai korszerűsítését támogató pályázati keretet.

2. Részben EU-s forrásokra építve lehetővé tesszük, hogy a családok önerő és hitel nélkül növeljék otthonaik energiahatékonyságát: szigeteléssel, a nyílászárók cseréjével, a fűtés korszerűsítésével.

3. A Fővárosi Városrehabilitációs Keret pályázati feltételeinek módosításával összekapcsoljuk a kerületi és EU-s forrásokból elérhető támogatásokat. A források nagyobb részét társasházak és önkormányzati lakóépületek felújítására fordítanánk, míg kiegészítő támogatást kapnának azok az egyéni tulajdonosok, akiknek a jövedelme nem teszi lehetővé a pályázati önrész megfizetését.

A budapesti lakások energetikai felújításáról, így a rezsiköltségek csökkentéséről olvashatsz a [Klímavédelem](#) fejezetben is. A [Városdiplomácia](#) fejezet is érdekes lehet számodra, hiszen ott kiderül, milyen forrásokból lehet fedezni ezeket a programokat.

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

Bérlakás-építési program a XIII. kerületben

Több, mint 600 bérlakást épített a XIII. kerület az ezredforduló óta. Ez önmagában is jelentős, országosan is egyedülálló teljesítmény, de a bérlakás-építési program kiemelkedő az alkalmazott korszerű és környezetbarát energetikai megoldások miatt is.

Budapesten több, mint 300 000 nyugdíjaskorú ember él. Az idősek problémáinak megoldása, valamint a róluk való gondoskodás ezért kiemelt területe lesz a Főváros szociális gondviselésének. Az októberben felálló új városvezetés továbbvisz több olyan programot, amely Zuglóban már sikeresen működik.

1. Támogatjuk, hogy a fűtési szezonban legalább 20 000 forint lakásrezsi-támogatásban részesüljenek a rászoruló nyugdíjasok és kisgyermekes családok.

2. Megkezdjük a fővárosi önkormányzat kezelésében lévő idősotthonok rekonstrukciós programját, bővítését.

A lakhatási szegénység a legégetőbb szociális ügyek egyike ma Budapesten, amely napról napra keseríti meg emberek tízezreinek életét. Budapesten a hajléktalanság szociális, nem pedig rendészeti ügy, ennek megfelelően fogjuk kezelni. A hajléktalan embereket lakhatási lehetőségek biztosításával segítjük, a hajléktalanság újratermelődését pedig a lakhatási szegénységben élők szociális támogatásával gátoljuk meg.

1. Érezhetően csökkentjük a közterületi hajléktalanságot: az „elsőként lakhatás” elv alkalmazásával, a befogadó szolgáltatások, ellátó intézmények színvonalának emelésével, valamint az érintett szervezetek közötti együttműködés fejlesztésével valódi alternatívát nyújtunk az utcai étellel szemben.

2. Új rendszerben folytatjuk a hajléktalan emberek fővárosi segélyezését, hogy az hatásosabban segítse elő a hajléktalanságból való kilépést. Továbbfejlesztjük a hajléktalanellátó civil szervezetek támogatását, részben az önálló (bér-)lakásba költözés ösztönzése, részben a közterületekről történő beköltözés érdekében.

3. Fellépünk az elhelyezés nélküli kilakoltatások ellen. A kerületekkel együttműködve fővárosi stratégiát alkotunk a hajléktalanná válás megelőzéséről.

Ehhez kormányzati és/vagy EU-s források bevonására van szükség.

3. Az egyedül élő idősek érdekében kiterjesztjük a távfelügyeleti rendszert. Nem hagyunk senkit sem magára!

Támogatást nyújtunk a közműdíj- és lakbérhátralekos családoknak.

4. Az alacsony jövedelmű bérlők biztonságos lakhatása érdekében a költségfedezeti lakbérek mellett bevezetjük az aktuális jövedelemtől függő lakbértámogatási rendszert a fővárosi tulajdonú bérlakások esetében. A bérbeadás során elsőbbséget biztosítunk a lakástalan fiatal, gyermeket váró vagy kisgyermekes pároknak, az állami gondozásból kikerülő budapesti fiataloknak és a rendszeres munkát végző lakástalan embereknek.

5. Az eladósodás és a lakhatás elvesztésének megakadályozása érdekében ismét bevezetjük a 2012-ben megszüntetett lakásrezsi-támogatást. 2020-ra legalább a 20 000 leginkább rászoruló budapesti háztartás részére évi legalább 20 000 forint rezsitámogatást kívánunk nyújtani.

6. A piaci, kormányzati és önkormányzati szereplők együttműködésével – és az évek óta üresen álló nagyobb ingatlanok újrahasznosításával – bővíteni kívánjuk az úgynevezett köztes lakhatási formákat, mint például: elérhető árú, új szobabérlők háza, munkásszállók és családok átmeneti otthonai. Nem hagyjuk magukra a beköltözőket: személyre szabott figyelmet és segítséget kapnak.

A szociális hálónak a lakhatási szegénység enyhítésén és az idősek segítségén túl is fontos feladatokat kell ellátnia. A Fővárosnak meg kell tennie minden tőle telhetőt a szegénység felszámolása és a nélkülözők segítése érdekében.

1. Biztosítjuk a Budapesten nyilvántartott álláskeresők számára, hogy ingyenesen használhassák a közösségi közlekedés járműveit.

2. A kerületek bevonásával elérjük, hogy városszerte működjenek hatékony drogprevenációs programok és drogambulanciák.

3. A Budapesti Energiahatékonysági Klaszter (l. bővebben: *Klímavédelem* fejezet) segítségével megvalósított energiahatékonysági felújítások segítenek az energiaszegénység felszámolásában is.

4. Javasoljuk a kormánynak a súlyosan egészségkárosító tüzelőanyagok tiltását, ezzel párhuzamosan a rászorulóknak megfelelő tüzelőanyagot biztosítunk.

Ahogy a fejezet bevezetőjében is látszik, Budapesten a legnyilvánvalóbb szociális válságot a lakhatási szegénység jelenti. A *Lakhatás* fejezetben leírjuk, hogyan terjesztjük ki nonprofit bérlakásszektort, ezzel is megfizethető lakhatást biztosítva sokaknak.

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

A zuglói szociális modell

Példaértékű támogatási rendszert vezettünk be Zuglóban, amelynek a lakásfenntartási támogatás, a gyógyszer-támogatás és megannyi más intézkedés mellett a minimumjövedelem biztosítása is része. Büszke vagyok arra, hogy olyan programot sikerült alkotnunk, amit még a politikai ellenfeleim is méltatnak.

Budapest mindannyiunk otthona. Nőké és férfiaké, időseké és fiataloké, romáké és nem romáké. Azoké is, akik támogatásra szorulnak. Az iskolák és a kórházak államosítása ellenére a fővárosi önkormányzat továbbra is sokat tehet a társadalmi esélyegyenlőség és a társadalmi igazságosság érdekében. Minden rendelkezésre álló eszközzel fel kell lépni az egyenlőtlenségek növekedése, a kirekesztés és a hátrányos megkülönböztetés ellen. Olyan városban szeretnénk élni, ahol senki nem érzi magát kirekesztve, ahol a közös életünk egymás segítségéről és nem a másik kárára való gyarapodásról szól. Mert Budapest mindenkié.

Budapesten októbert követően lehetőségünk lesz arra, hogy példát mutassunk az egész országnak, hogyan kell működnie egy befogadó, nőket és férfiakat, a kisebbségeket és a többségi társadalmat egyaránt tisztelő társadalomnak.

1. A férfiak és a nők közötti esélyegyenlőség előmozdítása érdekében – német mintára – előírjuk, hogy a fővárosi önkormányzati cégek igazgatóságában mindkét nem képviselőinek el kell érniük a legalább egyharmados arányt.

2. A fővárosi fenntartású intézményekben az „egyenlő munkáért egyenlő fizetést” elv alapján intézkedéseket vezetünk be a nemek közötti eltérő bérezés felszámolására.

3. A közterek elnevezése, illetve a szobrok, emlékművek és emléktáblák állítása során is méltó módon fogunk emlékezni azokra a nőkre, akik kiemelkedő tudományos, művészeti vagy közéleti munkával járultak hozzá a főváros és az ország jólétéhez.

4. Támogatjuk a szexuális kisebbségek jogegyenlőségét és az elfogadást erősítő civil szervezeteket, felvilágosító programokat és rendezvényeket. Prevenációs programokat és mintaprojekteket indítunk a kerületekkel történő együttműködésben.

Rengeteg olyan területe van életünknek, ahol a magyar állam súlyos mulasztásban van azzal, hogy feladatait nem látja el. Ilyen szempontból különösen sújtott az esélyegyenlőség területe. Ezért a fővárosi önkormányzat, magára vállalva ezt a felelősséget, igyekszik gondoskodni a veszélyeztetett budapestiek csoportjairól.

1. Budapesti Esélyegyenlőségi Irodát hozunk létre, amelynek vezetője felügyeli a Főváros vonatkozó területeken végzett munkáját, valamint érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat az önkormányzat általános működése során.

2. A költségvetés tervezésénél alapvető szempontnak tekintjük, hogy az hogyan érinti a hátrányos helyzetű vagy sérülékeny társadalmi csoportokat.

3. Ösztöndíjprogramot indítunk a hátrányos helyzetű gyerekek és fiatalok tanulmányainak támogatására.

4. Fővárosi stratégiát alkotunk a családon belüli és a párkapcsolati erőszak visszaszorítására az összes érintett hatóság, segélyszolgálat és civil szervezet bevonásával. Támogatjuk az áldozatokat segítő civil szervezeteket.

5. A roma kultúra szerves, elidegeníthetetlen része a magyar és európai kultúrának. Kezdeményezzük egy roma ösztönművészeti (színház, múzeum, kutatóközpont stb.) intézmény létrehozását, valamint budapesti vételkörzetű közösségi roma rádió újbóli megteremtését.

Az esélyegyenlőség biztosításának rengeteg különböző vetülete van, például a befogadó közterek kialakítása, vagy az akadálymentes közösségi közlekedés biztosítása. Ezekről bővebben olvashatsz a *Közterek* és a *Közlekedés* fejezetekben.

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

PALOTA-15 közfoglalkoztatási társaság

A XV. kerületben működő társaság célja, hogy munkát és rehabilitációs lehetőséget biztosítson megváltozott munkaképességű, hátrányos szociális helyzetű és fogyatékkal élő kerületi lakosok részére. A társaság részt vesz a kerületi közfeladatok ellátásában is.

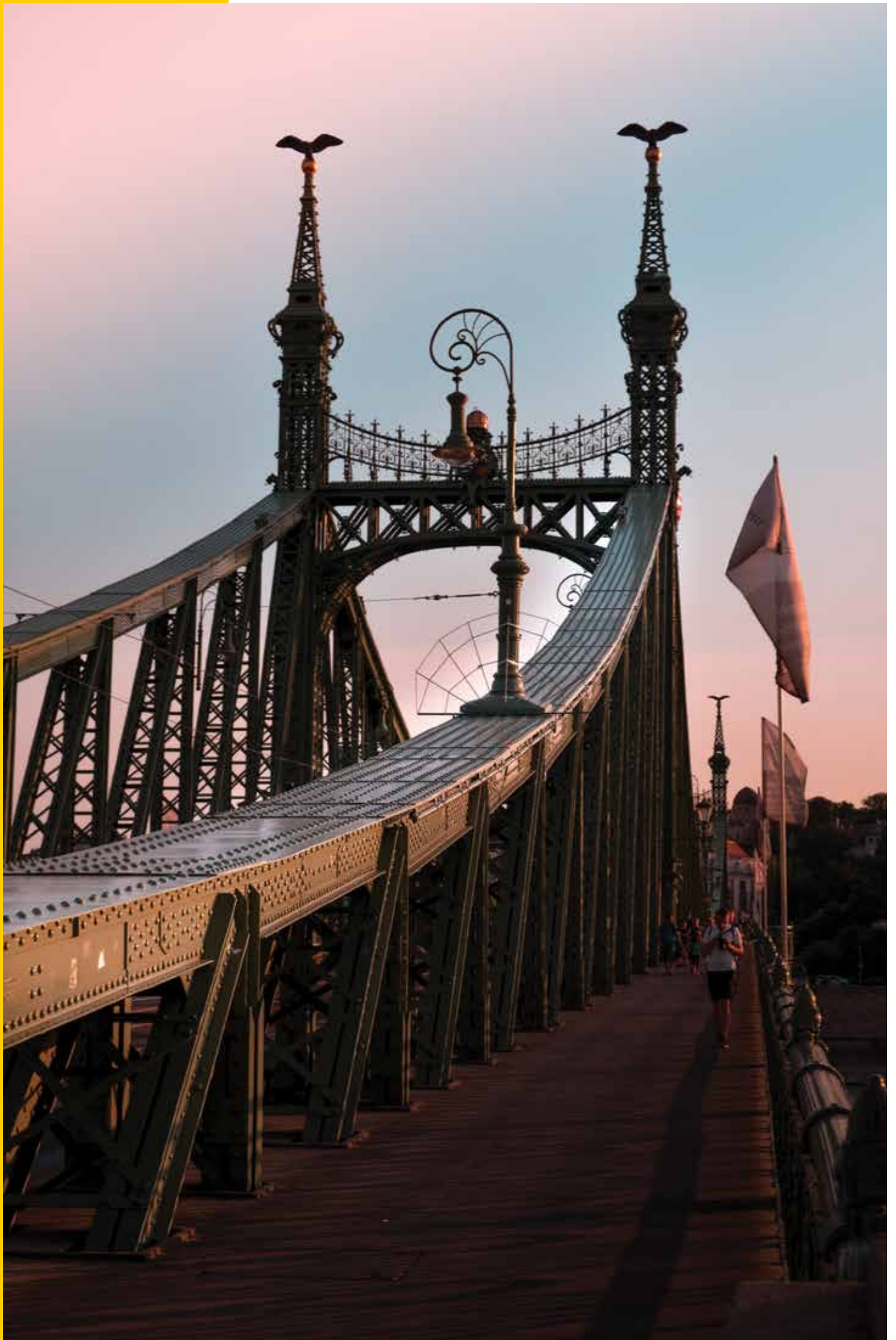
VEGYÜK VISSZA

A DÖNTÉS JOGÁT!

Budapestet 9 évvel ezelőtt gyámság alá helyezték. A főpolgármester a budapestiek szolgálója helyett a miniszterelnök kiszolgálója lett. Miközben a fővárosi önkormányzat költségvetése néhány év alatt a felére csökkent, a kormányzati pénzek számolatlanul ömlenek a kormánynak kedves látványberuházásokra. A Városliget beépítése, a kormányzati negyed kialakítása a Várban, újabb és újabb stadion-építések városszerte: olyan beruházások sora, amelyek a budapestiek életén nem javítanak, csupán a miniszterelnök erkélyéről mutatnak jól. Ráadásul mindez teljesen átláthatatlanul, a budapestiek kizárásával történik. Ebből elég! Vegyük vissza a budapestiek beleszólási jogát az őket érintő kérdésekbe!

STADION HELYETT KÓRHÁZ!

Stadionstopot vezetünk be: addig ne épüljön egyetlen stadion sem Budapesten, ameddig nincs minden kerületben gyorsan elérhető CT- és MR-központ. A nagy értékű, a természeti környezet jelentős átalakításával járó beruházások esetén kikérjük a helyi lakosok véleményét.

Októberben eljön a változás ideje Budapesten. Ez azt is jelenti, hogy leszámolunk Budapesten a Fidesz maffiaállama által fenntartott rendszerszintű korrupcióval. A korrupció aláássa az önkormányzatok működéséhez szükséges bizalmat, megfojtja a gazdaságot és a Fidesznek, valamint a Fidesz-közeli vállalkozóknak juttatott sápok révén kifosztja a helyi költségvetést. Így az amúgy is folyamatosan csökkenő budapesti költségvetés még kisebb hányada tud valóban a budapestiek javára fordulni. A korrupció ezért rendkívül súlyos hatással van az emberek mindennapi életminőségére. Amikor fellépünk a korrupció ellen, egyúttal példát is mutatunk: másként, átláthatóan is lehet városokat vezetni.

1. Minden önkormányzati intézmény és cég élére nyilvános pályázaton választunk vezetőt.

2. Felülvizsgáljuk a fővárosi önkormányzat rendszerváltás utáni gazdálkodását, az előnytelen szerződéseket pedig felbontjuk és visszaszerezük az ellopott önkormányzati vagyont, ingatlanokat és cégeket.

3. Haladéktalanul megvizsgáljuk a nagyértékű, folyamatban lévő szolgáltatási szerződéseket.

4. Ezt követően felülvizsgáljuk a kifizetés előtt álló nagyértékű beszerzéseket. A megsemmisített szerződések mögött álló cégeket és magánszemélyeket a közösséget ért kár megtérítéséért bepereljük.

5. A fővárosi önkormányzatban csak az interneten is elérhető szerződések léphetnek életbe.

6. Nyilvános, jól kereshető adatbázist hozunk létre az önkormányzati szerződésekről és beszállítókról.

Létrehozunk egy antikorrupciós kutatószobát, ahol a lakosok és az újságírók szabadon kutatják a szerződéseket és jegyzőkönyveket.

7. Azok a szerződések, amelyek 20 munkanapon belül nem kerülnek feltöltésre, érvényüket veszítik és visszamenőlegesen is sor kerül a korábban kötött szerződések digitalizációjára. Az antikorrupciós kutatószobában egy önkormányzati ügyintéző mellett fénymásoló és szkennel is rendelkezésre fog állni.

8. Az önkormányzati közbeszerzéseken létrehozunk az antikorrupciós fehérlistát, amelyen azok a korrupciómentes cégek és magánszemélyek szerepelnek majd, amelyekkel, illetve akikkel érdemes együtt dolgozni. A korrupciós feketelistán pedig azok a korrumpált cégek és magánszemélyek szerepelnek, amelyekkel, illetve akikkel a hivatal és a fővárosi önkormányzati cégek nem köthetnek semmilyen szerződést.

Az átláthatóság biztosítása az első lépés a társadalmi részvétel megteremtése felé. A bizalom helyreállításával a budapestiek szívesebben vesznek majd részt a közügyek alakításában, legyen szó egy közeli tér megtervezéséről vagy a költségvetésről. Erről szól a következő, [Részvétel](#) fejezet.

A zuglói átlátható online költségvetés

A zuglói költségvetést második éve mindenki számára könnyen értelmezhető és átlátható módon hozzuk nyilvánosságra a külön e célra fejlesztett, nyílt forráskódú honlapon. A nyílt forráskód lehetőséget ad arra, hogy bármelyik önkormányzat kövesse a zuglói példát, és hasonlóan tegye átláthatóvá a kerület költségeit.

Budapest legfontosabb erőforrását az itt élők, a budapestiek jelentik. A budapestiekben rejlő tenni akarás, kreativitás és együttműködés az, amire a legbiztosabban építhetünk. Éppen ezért az elvi megfontolásokon túl az önkormányzat elemi érdeke is azt diktálja, hogy minél több területen megszólítsa a budapestieket – legyen szó közösségi tervezésről, a budapestiek bevonásáról egy-egy projekt megvalósításába vagy azok közösségi gondozásba való helyezéséről. A budapestiek aktív fellépésével válhat igazán sikeresé az önkormányzat nyitása az állampolgári részvétel irányába.

1. Biztosítjuk a budapestieknek a lehetőséget, hogy alakítsák a Fővárosi Közgyűlés napirendjét.

2. Folyamatos párbeszédet folytatunk a lakossággal Budapest aktuális kérdéseiről, és rendszeresen kikérjük a véleményét konkrét kérdések, projektek esetében. Erre Zuglóban már sikeres gyakorlatot alakítottunk ki. Létező külföldi minták (például Madrid) alapján online platformot indítunk.

3. A jelentősebb beruházások, fejlesztések esetében élünk a közösségi tervezés eszközeivel és kísérletezünk a részvételi költségvetés más európai nagyvárosok (például Párizs, Lisszabon) mellett már Kispesten is létező és sikeres gyakorlatával.

4. Visszaadjuk a budapestieknek a Városháza előtt most parkolóként elkerített területet, amely Budapest ideális főtere lehetne. A téren parkosított agórát alakítunk ki, amely az aktív közéleti részvétel, a nyílt társadalmi vita helyszíne lesz.

5. A megnyitott Városházán városfejlesztési bemutatótermet hozunk létre, ahol bárki nyomon követheti a városban zajló fejlesztéseket és tervezett változásokat.

6. Az üresen álló önkormányzati helyiségeket használatba adjuk fontos közfeladatot vállaló civil szervezeteknek.

7. Átláthatóan, politikai befolyástól mentesen működő Civil Támogatási Keretet hozunk létre. Előnyben részesítjük azokat a pályázatokat, amelyek esetében a fővárosi támogatás más források megszerzését segíti (önrész biztosítása).

8. Támogatjuk és partnerség kiépítésére törekszünk az online közösségi hibabejelentő platformokkal.

9. 24 órában elérhető online és telefonos ügyfélszolgálatot, valamint információs központot indítunk a budapesti közszolgáltatásokkal és hivatali ügyintézéssel kapcsolatban. Bármilyen kérdés is merül fel, egy helyen megtalálhatjuk a választ.

10. A fővárosi digitális adatvagyon rendszerezésével és elérhetővé tételével lehetőséget biztosítunk annak okos és közösségi felhasználására.

A budapestiek bevonásával egy-egy lakóközösség a maga képére formálhatja környezetét, így az ott lakók valóban otthon érzik magukat majd a közeli utcákon, tereken. A köztereket érintő terveinkhez lapozz az [utolsó fejezethez!](#)

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

Részvételi költségvetés Kispesten

Kispesten már bizonyított az a gyakorlat, amelynek során a kerületi lakosok maguk dönthetnek a költségvetés egy kisebb részének felhasználásáról. A lakók ötletei alapján összeállított javaslatok közül a kispesztiek dönthetik el, melyeket valósítsa meg az önkormányzat az adott évben.

A mai, globalizált világban egyre jelentősebb szerep jut a városoknak, sokszor akár a nemzetállamok szerepének rovására is. Az emberiség városokban élő hányada folyamatosan növekszik, mára minden második ember már városban él. Amíg Magyarország az EU 14. legnépesebb tagországa, addig Budapest a 10. legnépesebb város az unióban. Budapest mégsem érvényesíti helyzetéből fakadó lehetőségeit, nem épít önálló karaktert, önálló politizálást biztosító városdiplomáciát, ehelyett a kormány gyámsága alatt működik. A Főváros új vezetésének meg kell tennie mindent annak érdekében, hogy a kormánytól független, aktív városdiplomáciát folytasson.

1. Az ellenzéki EP-képviselőkkel együttműködve elérjük, hogy növekedjen a városok számára közvetlenül elérhető uniós források mértéke. Így presztízsberuházások helyett a budapestiek számára valóban fontos projektekre fordíthatjuk az EU által biztosított fejlesztési forrásokat.

2. Ennek érdekében megerősítjük a fővárosi önkormányzat brüsszeli irodáját, amely így hatékony eszköze lehet az uniós források Budapestre hozatalának.

3. Tartalommal töltjük meg a már létező testvérvárosi kapcsolatokat, különös tekintettel a Béccsel és Berlinnel kialakított partnerségre.

Fokozzuk az együttműködésünket valamennyi szomszédos fővárossal, a brüsszelihez hasonló képviseleti irodát nyitunk a legfontosabb helyeken.

4. Forrás- és tudásszerzés céljából aktívan részt veszünk a világ progresszív nagyvárosait tömörítő nemzetközi együttműködésekben (C40, ICLEI, Energy Cities, stb.)

5. Aktív partnerséget építünk a Budapesten működő, jelentős nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező szervezetekkel (például egyetemekkel).

Az önálló és aktív városdiplomácia az egyik legfontosabb területe lesz a következő városvezetésnek. Az önkormányzatok közvetlen uniós támogatásával rengeteg hasznos, a budapestiek számára valóban fontos beruházás valósulhat meg. Így megvalósíthatjuk terveinket a [lakhatás](#), a [klímavédelem](#) vagy éppen a [közlekedés](#) területén. Ezekről bővebben olvashatsz a vonatkozó fejezetekben.

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

Közvetlen uniós források Zuglóban

Zugló jelentős mennyiségű pályázati forráshoz jutott közvetlenül az Európai Uniótól a most záruló önkormányzati ciklusban. A különböző partnerségi programok mellett kiemelkedik az a Gizella úti bérlakás-építési projekt, amelyet mintegy másfél milliárd forint értékben támogatott az EU.

VEGYÜK VISSZA

A JÖVŐNKET!

A globális klímaváltozás nemcsak az emberiség valaha tapasztalt legnagyobb fenyegetése, hanem már Budapesten is tapasztalható, riasztó valóság. Mindannyian tapasztaljuk az évről évre egyre elviselhetetlenebb hóhullámokat, a hatalmas, özönvízszerű esőzéseket, a Duna rekordalacsony vagy éppen rekordmagas vízálását. 100 éven belül Budapesten olyan éghajlat uralkodhat, mint ami ma Törökországban jellemző. Történelmi felelősségünk, hogy ne maradjunk tétlenek, cselekedjünk bolygónk és saját környezetünk megóvása érdekében.

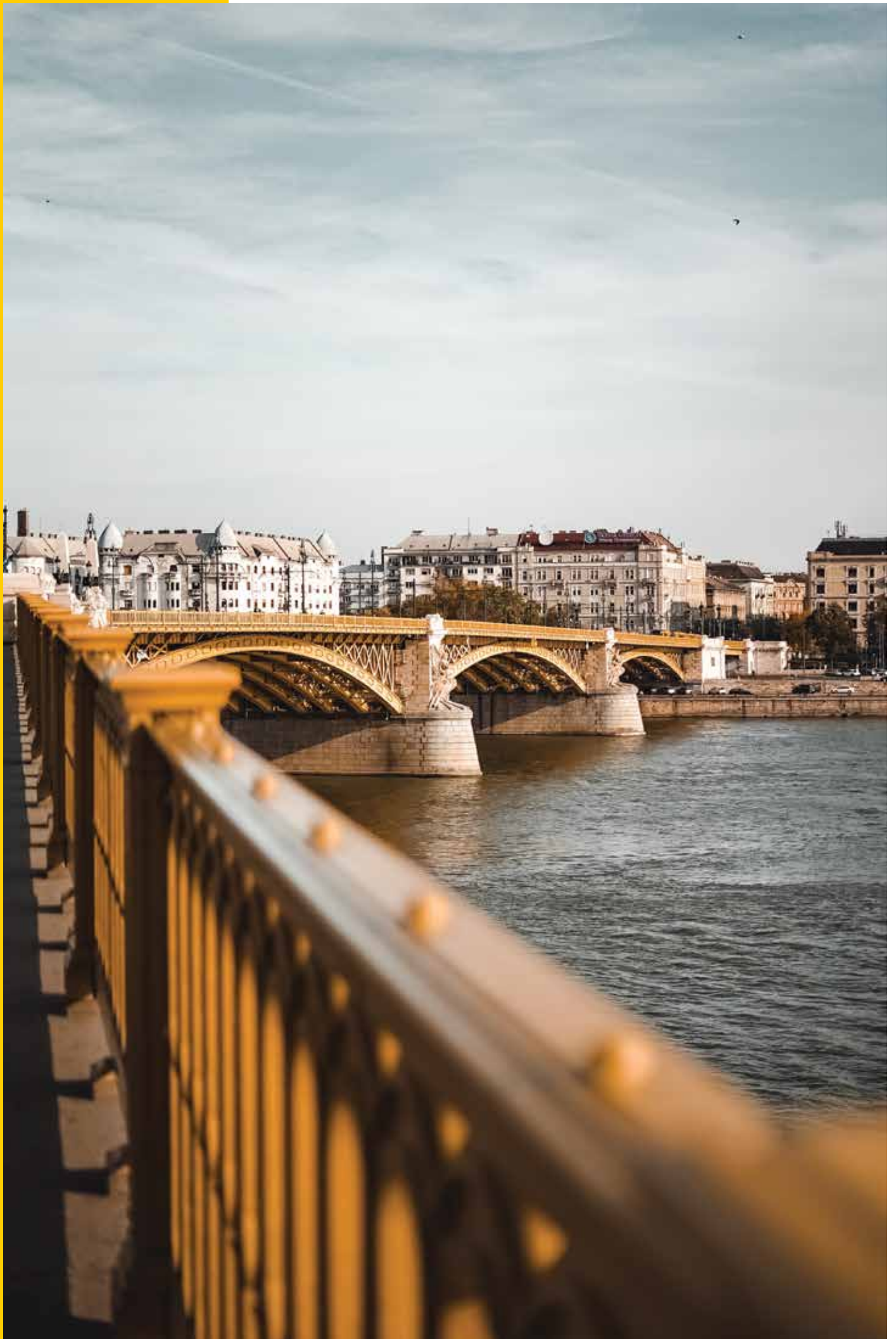
A klímaváltozás ellen két fronton kell küzdenünk. Először is meg kell tennünk mindent, hogy hozzájáruljunk a klímaváltozás megfékezéséért tett globális erőfeszítésekhez. Ma már az emberiség több mint fele városokban él, a városoknak tehát meghatározó szerepük van ebben a harcban – ez különösen fontos, ha a nemzeti kormányok képtelenek cselekedni. Egy sor olyan terület van, amelyre nagy hatással lehet egy város önkormányzata, és amely kulcsfontosságú a klímaváltozás lassítása szempontjából. A közlekedés, az ingatlanok energetikai megújítása, a felhasznált tiszta energia arányának növelése mind olyan terület, amely egyébként is meghatározó a mindennapjaink szemszögéből, de kulcsfontosságú a klímaváltozás elleni harcban. Nincs idő tétlenkedni!

A másik feladatunk az elkerülhetetlen változásokhoz való alkalmazkodás. A klímaváltozás már ma is érzékelhető, tapasztalható tény. Ha sikerül is lassítanunk, visszafordítani nem tudjuk. Ezért át kell alakítanunk Budapestet úgy, hogy minél jobban alkalmazkodjon a megváltozott körülményekhez; élhető maradjon és ellenálló, rugalmas legyen. Hogy a nyári kánikulában is elviselhető legyen a forróság, hogy egy hirtelen jött zápor után se bénuljon le a város, és ne fulladjunk meg a szmogtól. Ehhez elsősorban rengeteg zöldre van szükségünk, de nem kizárólag: alkalmazkodóvá, úgynevezett klímaadaptívá kell tennünk a várost.

Mindezek nélkül nincs esélyünk arra, hogy helytálljunk a klímaváltozással szemben, és Budapestet kellemes, élő és élhető otthonként óvjuk meg az elkövetkező nemzedékeknek. Vegyük vissza a jövőnket! Zöld Budapestet!

ÚJ TUDŐ BUDAPESTNEK!

Létrehozzuk a város legnagyobb telepített parkerdejét Csepelen és a Ferencvárosban: a Budapesti Nagyerdőt. Zöldfolyosót létesítünk a Margitsziget, a Hajógyári-sziget, a Római-part és a Népsziget összekötésével. Tisztább levegő, jobb élet!

Első és legfontosabb feladatunk az, hogy tudatosítsuk a budapestiekben: a klímaváltozás már velünk élő realitás. Nem dughatjuk tovább homokba a fejünket, nem tehetünk úgy, mintha nem létezne. Meg kell értenünk, hogy cselekednünk kell – nekünk, itt és most.

Ennek érdekében:

1. Klíma-vészhelyzetet hirdetünk. Nem szabad többé olyan döntést hozni, amely távolabb visz minket a klímakatasztrófa megakadályozásától.

2. Lakossági tájékoztató kampányt indítunk a klímatudatos életmód népszerűsítésére.

Csak tudatos és aktív állampolgárok tudják a hatalmat a klímatudatos politikára rábírní.

3. Iskolai ismeretterjesztő foglalkozásokat indítunk gyermekeink tudatos nevelésére.

Folytatnunk kell a budapesti lakásállomány korszerűsítését. Jelenleg a korszerűtlen, megfelelő szigetelés nélküli ingatlanok miatt feleslegesen öntjük az energiát – és vele együtt a pénzt is – az utcára. Ez nem csak felesleges pénzkidobás, de jelentős környezeti ártalom is, hiszen az elpazarolt energia megtermelése is szennyezéssel jár. Ennek érdekében:

1. Kezdeményezzük, hogy minden új fővárosi beruházás tiszta energiával (például napelem, hőszivattyú) működhessen, és megfeleljen a szigorú EU-s energetikai követelményeknek.

2. Létrehozzuk a Budapesti Energiahatékonysági Klasztert, amely szakmai tanácsadást nyújt magánszemélyek energiahatékonysági célú lakásfelújításához, és összeköttetést teremt a lakossági és vállalati szféra, illetve az önkormányzati és az európai klímavédelmi pénzügyi alapok között. Ugyanezt ösztönözzük a kerületekben is.

3. Az újonnan létrehozandó Klaszter közreműködésével beindítjuk a társasházak fűtése korszerűsítését, hogy kevesebb füst keletkezzen a fűtés során.

4. A távfűtés továbbfejlesztésével gazdaságos és tiszta energiát biztosítunk Budapestnek, amellyel tovább csökkenthetjük a légszennyezést.

5. Szakmai tanácsadással, pozitív ösztönzőkkel segítjük a lakossági és vállalati napelemes fejlesztéseket. Párbeszédet indítunk a kormánnyal a jelenlegi szabályozás reformjáról, együttműködünk az energiaszolgáltatókkal és támaszkodunk a lehívható EU-s forrásokra.

6. A vállalkozások rezsijének csökkentése érdekében energiahatékonyságot növelő beavatkozásokat támogatunk, lehetőség szerint megújuló energiákra való áttéréssel együtt.

7. A karbonsemlegesség érdekében lépésről lépésre növeljük a megújuló energia részarányát Budapest energiaellátásában.

A környezettudatos városvezetés további feltétele a felelős hulladékgazdálkodás. Földünk egyszerűen képtelen ekkora mennyiségű hulladékot kezelni. Sajnos ennek csak nagyon kis részét vagyunk képesek valóban újrahasznosítani, ezért legfontosabb feladatunk a keletkező hulladék mennyiségének csökkentése. Ezt követi az újrahasználat és az újrahasznosítás, valamint a hulladék energetikai hasznosítása.

1. Együttműködést kezdeményezünk a Budapesten működő nagy kereskedelmi láncokkal, hogy szüntessék be az egyszer használatos műanyag eszközök használatát, valamint csökkentsék a műanyagok használatát a termékek csomagolásában.

2. Példát mutatunk az ökológiai szemléletű kultúraváltásban.

A Főváros intézményeiben betiltjuk az egyszer használatos műanyagok használatát, csökkentjük a mindennapi papírhasználatot és ösztönözzük a fenntartható életvitelt (például húsmentes hétfő).

3. Megoldjuk az üveghulladék szelektív gyűjtésével kapcsolatos problémákat, és a szelektív hulladékgyűjtést kiterjesztjük a veszélyes hulladéokra, valamint a szerves hulladéokra is (komposztálás).

A klímavédelem egy olyan átfogó cél, amelyhez nagyon sok különböző részterület járulhat hozzá. A következő fejezetek mind olyan intézkedéseket tartalmaznak, amelyek segítenek fellépni a klímaváltozás ellen és alkalmazkodni a megváltozott körülményekhez.

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

Kispesti vizes játszótér

A nyári hőhullámok nemcsak az időseket, hanem a kisgyerekeket is megviselik, különösen akkor, ha olyan panellakásokban laknak, ahol nincsen légkondicionálás. Nekik segítség az a vizes játszótér, amelyet a kispesti lakótelepen létesített a XIX. kerületi önkormányzat, ahol a gyerekek önfeledten játszhatnak a legnagyobb melegben is.

Budapest sűrűn beépített városmagját jellemzően alacsony sűrűségű kertvárosi területek övezik a külső kerületekben és az agglomerációs településeken egyaránt. A közelben elérhető szolgáltatások (boltok, intézmények stb.) és a hatékony közösségi közlekedés hiánya miatt az itt lakók nagyon sokszor autóhasználatra kényszerülnek. Ez az autóforgalom városszerte folyamatos torlódásokat okoz, szennyezi a levegőt és megfojtja a belváros egyébként is sűrűn beépített, zöld nélküli szövetét.

Ennek enyhítésére a kisvárosok a nagyvárosban, avagy kis távolságok városa koncepció megvalósításával magát a mobilitási igényt fogjuk csökkenteni, tehát azt, hogy a budapestieknek ilyen sokat kelljen ingázniuk napról napra. Ehhez a helyi városközpontokat kell megerősíteni, hogy valódi alternatívái legyenek a belvárosi utazásoknak akkor, ha szolgáltatásokról, szórakozásról, bevásárlásról, ügyintézésről vagy munkáról van szó. Ha csak rövidebb utakon, a lakóhelyünk közelében kell utaznunk, könnyebben választjuk majd az autózás helyett a sétálást, a biciklizést vagy a rollerezést, ami egészségesebb nekünk és a város egészségének is.

1. A fejlesztéseket (lakó- és irodaberuházásokat) az átmeneti zónába és a külvárosokba irányítjuk – lélegezzen fel a belváros, fejlődjön a külváros!

2. A nagyobb ingatlanfejlesztéseket szigorúan a gyorsvasúti megállóhelyek (metró-, HÉV- és elővárosi vasút) közelében engedélyezzük, előnyben részesítve a barnamezős területeket.

3. A plázastop fenntartásával, az újonnan épülő üzletek méretének szigorú szabályozásával élénk helyi kiskereskedelmet alakítunk ki, autópályaszéli hipermarketek helyett virágoznak az étellel teli városközpontok.

4. A városközpontokban a környezet beépítettségéhez illeszkedő módon serkentjük a beépítési sűrűség növelését, hogy valóban városias lakó- és szolgáltatási sűrűség alakulhasson ki.

5. Támogatjuk a helyi közösségeket: a városrehabilitációs alap újragondolásával folytatjuk a helyi fejlesztéseket támogató TÉR_KÖZ programot, a kihasználatlan önkormányzati ingatlanok felhasználásával teret biztosítunk helyi kisvállalkozásoknak és civil közösségeknek.

6. Újraélesztjük a Műemléki Alapot, fontos az épített örökségünk oltalma és megújítása.

Ugyanezeket az elveket érdemes elősegíteni az agglomerációs települések esetében is. Ezeknek a településeknek is az az érdeke, ha az ott lakók nemcsak alvóvárosként gondolnak otthonukra, hanem helyben vásárolnak, szórakoznak, akár dolgoznak is, helyi szolgáltatások vesznek igénybe. Ez lendületet adhat az agglomerációs települések fejlődésének, valódi városi hangulatot és életminőséget kölcsönözve nekik, mégis közel a zöldterületekhez.

1. Budapesti Régiós Egyeztető Fórumot hozunk létre az érintett önkormányzatokkal való együttműködésre, Budapest metropolisz régiójának hatékony és egységes fejlesztésére.

2. A Fórummal olyan fejlesztési kereteket alkotunk, amelyek biztosítják a környező települések fenntartható fejlődését, egyúttal enyhítik a Budapestre nehezedő napi ingázás súlyát.

3. Célunk olyan fejlesztési elvek elfogadása, amely megállítja a Budapest környéki zöldterületek felparcellázását, az új fejlesztéseket kifejezetten az elővárosi vasúti és HÉV megállók közelébe összpontosítja és segíti ezeknek a területeknek a városias fejlődését.

Szigorú szabályozási környezettel biztosítjuk a város összefüggő nagy zöldterületeinek megmaradását és újabb értékes zöldterületek kialakítását.

1. Megakadályozzuk a városrészek összenövését, az azokat elválasztó, a város számára fellélegzést biztosító zöldfelületek beépítését.

2. Az ehhez hasonló, de ma még sokszor kihasználatlan zöldterületeket élettel töltjük meg, legyenek népszerűek a sportolók, sétálók között.

3. Ösztönözzük a külvárost a belvárostól elválasztó rozsdagyűrű zölddominanciájú megújítását, kössük össze a bel- és külvárost népszerű helyeknek otthont adó parkokkal, kertekkel.

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

Klapka központ a XIII. kerületben

Teljes mértékben önkormányzati beruházásban valósult meg az új környékközpont a XIII. kerületben. Önkormányzati bérlakások mellett közösségi terek, orvosi rendelő és boltok kaptak helyet a Klapka szolgáltatóházban, amely így természetes központja lesz a környéknek. A beruházás különlegessége az a zöldtető, amely dombként emelkedik ki a szomszédos utcákból.

Gyors, kényelmes, környezetkímélő, okos és megfizethető közlekedésre van szükségünk, amellyel mindenki megbízhatóan eljuthat úticéljához, legyen szó a napi utazásokról, vagy a hétfégi kiruccanásról. Budapestnek a napi politikai és népszerűségi érdekeken felülemelkedve világosan ki kell mondania, hogy a fenntartható és közösségi alapú közlekedési módok fejlesztésében hisz. Ugyanakkor azt is világossá kell tenni, hogy bár nincs hely és nincs szükség Budapesten ennyi autóra, szükség van arra, hogy aki ma autót használ, az a jövőben is legalább ilyen vonzó közlekedési lehetőséget kapjon. Ennek érdekében vonzóbbá tesszük a közösségi közlekedést, mind a bérletárak, mind a szolgáltatási színvonal tekintetében.

1. Bevezetjük a közlekedési alapjövedelmet Budapesten, így mindenki maga döntheti el, hogy az önkormányzattól kapott támogatást milyen közlekedési módra használja fel. Ez segíteni fog az autóval közlekedők közösségi közlekedésre való terelésében. Célunk, hogy minél többen, minél kevesebbet fizessenek a közösségi közlekedésért.

2. Kezdeményezzük, hogy a 14 éven aluliak ingyenesen utazhassanak a közösségi közlekedés járművein.

3. Támogatjuk a városi vasúthálózaton alapuló, gyors és hatékony gyorsvasúti (német mintára, S-Bahn) rendszer fejlesztését, a metróvonalak ebbe a rendszerbe illeszkedő fejlesztését, meghosszabbítását (az M3-as és az M4-es metró meghosszabbítása, az M2-es metró HÉV-vel történő összekötése). Pazarló gigaberuházások helyett a valódi hiányosságokra fókuszáló beruházásokra (új megállók létesítése, vonal-összekötések), egységes hálózatra van szükség.

4. A villamoshálózat hiányzó elemeinek megépítésével összefüggő rendszert alakítunk ki Pesten is a budai fonódó villamoshálózat mintájára: összekötjük a 14-es és 47/49-es villamosokat a Bajcsy-Zsilinszky úton, összekötjük Zuglót és Angyalföldet, belvárosi kapcsolatot adunk Pesterzsébetnek.

5. Bővítjük a trolibuszhálózatot, Budát is bevonjuk a trolibusz-közlekedésbe.

6. Folytatjuk a buszcsereprogramot, lehívjuk a trolibusz- és villamosbeszerzés további járműveit, és újabb beszerzéseket indítunk akadálymentes járművek vásárlására.

7. Az intenzív buszközlekedésű útvonalakon megvizsgáljuk a hatékonyabb és a városarculatba jobban illeszkedő megoldások alkalmazását, például villamosvonal vagy elkülönített buszfolyosó kiépítését.

8. Társadalmi vitát indítunk a korszerű és emberközpontú közlekedés feltételeiről, többek között a behajtási díjról. Stockholm példáját követve az ideiglenes bevezetés után népszavazással döntünk a fennmaradásáról.

A klímavédelem és a budapestiek egészséges életmódja érdekében előnyben részesítjük a gyalogos és kerékpáros közlekedést a motorizált eszközökkel szemben, a közösségi alapú közlekedést az egyéni formákkal szemben.

1. Támogatjuk a megosztáson alapuló közlekedési megoldásokat (közbringa, közösségi autózás), elősegítjük a közösségi közlekedési szolgáltatásokhoz való kapcsolódásukat.

2. Gyors és biztonságos kerékpáros főhálózatot alakítunk ki a kerületek közötti egyszerű közlekedés biztosítására, kerékpárosbaráttá tesszük a belvárosi főutakat,

anyagi ösztönzőket vezetünk be a kerékpározás népszerűsítésére.

3. Növeljük a kerékpárszállítás lehetőségét a közösségi közlekedés járművein.

4. A közlekedési csomópontoknál B+R kerékpáros parkolókat létesítünk.

Haladéktalanul rendbe kell tennünk az agglomerációs közlekedést. Miközben minden nap százazrek ingáznak Budapestre, a Főváros városfalként tekint határaitra; régiós szinten hiányzik a menetrendi együttműködés és a közlekedési módok közötti integráció; van, akinek három különböző jegyre vagy bérletre van szüksége egyetlen utazása során, ami megfizethetlenné és versenyképtelenné teszi a közösségi közlekedést.

1. Regionális kooperációt kezdeményezünk a megerősített BKK, a MÁV és a Volánbusz között, valamint egységes jegy- és bérletrendszer bevezetéséért fogunk dolgozni Budapesten és az agglomerációban, már rövid távon is.

2. Együttműködünk az agglomerációs települések és a közutak üzemeltetőivel városhatáron túli buszsávok és P+R parkolók létesítésében.

Már a városhatártól messzire kezdődően, egészen a külső kerületekig, növekvő méretű P+R parkolókat kell létesíteni.

3. Az elővárosi hajózás fejlesztésére új, korszerű, nagykapacitású hajókat állítunk forgalomba. Megbízható és gyors eljutást biztosítunk a kötöttpályával nehezebben elérhető duna-parti települések elérésére.

A közlekedés rengeteg területre van hatással (légszennyezés, *klímavédelem*, *közterületek* használhatósága és élhetősége, a *zöldfelületek* nagysága és minősége, de az akadálymentességen keresztül az *esélyegyenlőség* is), így fenntarthatóbbá és elérhetővé tételével ezeket is javíthatjuk.

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

Puszi és pá parkolási zóna Zuglóban és Angyalföldön

Az iskola előtt kialakított várakozóhelyen biztonságosan tudnak kiszállni az autókból a gyerekek, amikor a szüleik az iskolába viszik őket. A gyerekek egy gyors ölelésnyi idő után hagyják el a kocsit, az pedig továbbhajt.

Budapesten egyre kevesebb a zöld. Nem elég a klímaváltozás fokozódó fenyegetése, továbbra is lép-ten-nyomon hallani újabb fakivágásokról. Budapestnek azonnali fordulatra van szüksége: óvnunk és fejlesztenünk kell a meglévő zöldfelületeinket, valamint újakat kell kialakítanunk városszerte. Egyszerre fontos új, nagyméretű közparkok létesítése és a sűrűn beépített városrészek sarokról sa-rokra történő zöldítése egy-egy fával, mikroparkkal. Míg a zöldterületek kezelése és fejlesztése ma mostohagyerek a fővárosi önkormányzatnál, októbertől kulcsfontosságú terület lesz.

1. Létrehozzuk a fővárosi főkertész pozícióját, aki a főépítész mintájára Budapest zöldterü-leteinek megvédéséért és fejlesztéséért lesz fele-lős.

2. Megóvjuk a város fáit, újakat ültetünk és gondoskodunk róluk, hogy a budapestiek eljöv-endő generációinak biztosítsanak friss leve-gőt.

3. Létrehozzuk az új városi parkerdőt, a Buda-pesti Nagyerdőt Észak-Csepelen és Külső-Fe-rencvárosban, a Ráckevei-Duna-ág két oldalán. Megóvjuk a Ráckevei-Dunát a természetkáro-sítástól.

4. Zöldfolyosóval kötjük össze a Margitszige-tet, a Hajógyári- és a Népszigetet, valamint a Római-partot. Gondoskodunk a csillaghegyi öblözet árvízvédelméről, a Római-part meg-óvásáról.

5. A nyilvánosság előtt újratárgyaljuk a Li-get-projektet, a Városligetet közparkként újít-juk meg, a múzeumi épületeknek pedig máshol keresünk új helyet.

6. Biztosítjuk a zöldterületek jogszabályi vé-delmét. Megtiltjuk a zöldterületek építési te-riületté való átnyilvánítását.

7. Új fát ültetünk minden budapesti újszülött tiszteletére, átgondolt stratégiát alkotunk Bu-dapest befásítására és a meglévő faállomány gondozására.

8. Az utcák felújítása esetén kötelezővé tesz-szük a közműalagutak kialakítását, hogy az ut-cák alkalmasak legyenek fák ültetésére. Fákat ültetünk a szűk, belvárosi utcákban is.

9. Udvarzöldítési pályázatot hirdetünk a bel-városi lekövezett udvarok biológiailag aktívvá, klimatizáló hatású zöldfelületté alakítására.

10. A felhőszakadásokkor lezúduló esővizet a víz átmeneti tározására alkalmas, süllyesztett közterületekre vezetjük, esőkerteket alakítunk ki. Támogatjuk a vízáteresztő burkolatok hasz-nálatát és a locsolási célú esővízhasznosítást, talajvízkutak létesítését.

11. Szélesítjük a zöldfelületek talajkutat és a Dunából történő közvetlen öntözését, hogy olcsóbbá és az ivóvíz-pazarlás csökkentésével fenntarthatóbbá váljon a parkfenntartás.

12. Megkezdjük a közúti síkosságmentesítés-ben is az átállást a talajt, a fasorokat, a zöld-felületeket, a burkolatokat roncsoló nátrium sókról a környezetkímélő megoldásokra (zeo-lit, homok, stb.).

A zöldfelületek védelme mellett kulcskérdés a város levegőjének védelme. Ma Budapesten sokszor elviselhetetlen a szmog, ami nemcsak kellemetlen, de egészségkárosító is. Fel kell lépniük a légszennyezés ellen:

1. A dízeljárművek használatának visszaszorítására pozitív és negatív ösztönzőket alkalmazunk (közösségi közlekedési eszközök megújítása, városnéző buszok szigorúbb szabályozása). Madridi és londoni mintára alacsony kibocsátási övezeteket hozunk létre.

2. Támogatjuk a motorizálatlan közlekedési módok, a gyaloglás és a kerékpározás térnyerését a gépkocsi-használattal szemben.

3. Akár beépítési tilalommal is megvédjük azokat a városi szélcsatornákat, ahol szeles idő esetén a szmog távozhat a városból.

4. Szemléletformálással, a létező jogszabályok betartatásával és célzott szociális támogatással fellépünk a súlyosan légszennyező tüzelőanyagok használatával és a szemétegetésekkel szemben.

5. Elvégezzük a szmogriadós szabályozás régóta szükséges reformját a hatáskörökkel, a határértékekkel és a szmogos helyzetekben hozható intézkedésekkel kapcsolatban egyaránt.

6. Növeljük a budapesti mérőállomások számát és azok technikai színvonalát.

7. Kiterjedt, intenzív tájékoztató tevékenységet folytatunk a légszennyezetség veszélyeiről, okairól és a szükséges lakossági intézkedésekről.

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

Pillangó park

Zugló legnagyobb zöldterületi beruházása volt a Pillangó park megújítása. A helyi lakók és arra járók véleménye alapján felújított park a megújított növényzet mellett sportpályákkal, játszótérrel és pihenőpadokkal várja a zuglóiakat és a főváros más kerületeiből érkezőket.

Egy város terei, utcái elsősorban nem közlekedési folyosók, hanem helyek találkozókra, szórakozásra, mozgásra, kikapcsolódásra: egy második nappali. Sajnos Budapesten ma ez nincs így. A budapesti utcákon ma az emberek helyett az autók vannak otthon, nincs hely fáknak, parkoknak, széles járdáknak, biciklitámaszoknak vagy padoknak. A belvárosban babakocsival közlekedni lehetetlen küldetés. A város közterei folyamatosan csökkennek, helyükön ilyen-olyan magánérdekek elkerített egységei születnek. A város soha nem volt ennyire piszkos és szemetes, itt az idő, hogy kitakarítsuk.

A közterületek kialakításakor a különböző homályos műszaki és üzemeltetési szempontok helyett ezentúl az embereket helyezzük a középpontba. A Londonban már bizonyított Egészséges utcák koncepció alkalmazásával minden közterületeket érintő döntéssel az emberek egészségét és jóllétét fogjuk elősegíteni.

1. Általános forgalomcsillapítást és sebességcsökkentést vezetünk be a főutak kivételével a város lakóterületein. Átmenő forgalom helyett labdázó gyerekeket a lakóutcákba!

2. Egységes parkolási rendszer bevezetésével és a behajtási problémák rendszerben történő kezelésével értékes területeket szabadítunk fel, helyet adva így fáknak, virágágyásoknak, biciklitámaszoknak és szélesebb járdáknak.

3. Támogatjuk a kerületek kerékpáros és gyalogosbarát átalakulását. Olyan utcákat alakítunk ki, ahol az emberek szívesen sétálnak vagy bicikliznek: ez jó az emberek egészségének, de a város egészének is.

4. Közterületi árnyékolókat helyezünk el a tereken és valóban árnyékot adó megállókat létesítünk, hogy a nyári hőség idején is meg lehessen pihenni. Megkezdjük az úgynevezett klímabiztos közterek kialakítását (például természetes csapadékvíz-elvezetés), ebben az összefüggésben is törekszünk a nagyarányú fásításra.

5. Ivókutakat és nyilvános mosdókat létesítünk városszerte, gondoskodunk azok folyamatos és kiszámítható működéséről.

6. Befogadó, mindenki számára használható köztereket alakítunk ki: felgyorsítjuk az akadálymentes közlekedés és közterek biztosítását.

7. Jelentősen növeljük a közlekedés biztonságát mindenki számára, célunk, hogy egyetlen halálos kimenetelű vagy súlyos sérüléssel járó közlekedési baleset se történjen Budapesten. Új zebrákat festünk fel, ahol szükséges; felépítünk a városi száguldozás és a szabálytalan parkolás ellen.

8. Minden négyzetméter közterületről világossá tesszük, hogy ki a gazdája. Minden térnek és utcának tisztának és rendezettnek kell lennie!

9. A város mindenkié: gondoskodunk olyan közösségi terek kialakításáról, ahol fogasztás nélkül is lehet találkozni, beszélgetni; valamint olyan szabadtéri, de fedett fórumokról, ahol közösségi rendezvényeket, gyűléseket lehet tartani.

10. Számúzzuk a belvárosi zöldterületekről (Erzsébet tér, Gödör, Március 15-e tér) azokat a nagy terhelést jelentő ideiglenes vásárokat, fesztiválokat, amelyek tönkreteszik a zöldfelületeket: ezeket csak burkolt tereken engedjük meg.

Kitüntetett figyelmet érdemel a budapesti Duna-partok felszabadítása. A Duna belvárosi szakaszán mindkét irányból városi autópályák választják el a várost és az embereket a folyótól. A Duna Budapest legnagyobb kincse, büszkesége és természetes főutcája. Itt az ideje, hogy visszaadjuk a budapestieknek.

1. A pesti alsó rakpartot fokozatosan átadjuk a sétáló, kerékpározó, rollerező emberek számára. A budai alsó rakparton szükségszerűen megmarad még az autóforgalom, de úszóműveken és a hozzájuk vezető, sűrűn elhelyezett zebrákon ott is le lehet majd jutni a víz közelébe.

2. A hajók tartósabb kikötésére szolgáló kikötőket a folyó külsőbb szakaszaira (a Margit hídtól és a Petőfi hídtól kifelé),

valamint a függőleges partszakaszokra költöztetjük, így a lépcsőzetes partfalaknál az emberek találkozhatnak a vízzel.

3. Szigorú környezeti és közlekedési normákat vezetünk be a Duna budapesti szakaszán közlekedő hajók esetében. Megtiltjuk a szállodahajók aggregátorral történő energiaellátását.

A közterületek minőségéhez szorosan kapcsolódik a zöldfelületek nagysága és állapota, az utcákon található szolgáltatások minősége, a forgalom nagysága. Ezekről a szempontokról bővebben olvashatsz a *Zöldfelületek*, a *Városfejlesztés* és a *Közlekedés* fejezetekben.

ELLENZÉKBŐL IS LEHETSÉGES — MI MÁR MEGCSINÁLTUK

Virágzó Zugló-program

A program keretében az önkormányzat támogatást nyújt lakóknak és cégeknek, hogy azok megújíthassák, rendben tarthassák az épületek előtti köztereket, előkerteket. A támogatás keretében ingyen kaphatnak a jelentkezők virágokat, cserjéket, valamint segítenek a gondozáshoz szükséges eszközök biztosításában is.

VEGYÜK VISSZA BUDAPESTET!